

JUNI: 2008

Sommeren er landet

Konfliktløsning - Nye regler om retsmægling

af advokat Max L. Jepsen, Advokatkontoret i Juelsminde, Ringvejen 20, 7130 Juelsminde.

I februar måned 2008 blev der vedtaget en landsdækkende ordning om retsmægling ved domstolene, som et nyt alternativ til løsning af konflikter. Konflikter ved domstolene er hidtil blevet løst gennem et sagsanlæg, der er blevet afsluttet med afsigelse af en dom, eller ved et retsforlig. Ved retsmægling kan parterne, med deltagelse af en neutral retsmægler, aftale en løsning på konflikten, og opnå én for begge parter forhåbentlig mere tilfredsstillende løsning, end en dom ofte kan give parterne. Formålet med retsmægling er at få indgået en aftale, der imødekommer begge parter behov, og herunder i særdeleshed for fremtiden, når man ofte skal arbejde sammen igen.

Formålet med retsmægling er således ikke at afgøre, hvem der har ret eller uret, og den løsning parterne når frem til ved retsmæglingen, kan ofte afvige væsentligt fra det resultat, som en dom eventuelt ville være nået til.

Hvornår anvendes retsmægling?

Retsmægling kan som udgangspunkt finde sted i alle civile sager og i ægtefælleskiftesager, når skifteretten har taget en begæring om offentlig skifte til følge, og også i tvister i forbindelse med behandling af et dødsbo eller et konkursbo, når sagen er indbragt for skifteretten. Sager mod offentlige myndigheder, for eksempel skattesager og straffesager falder som udgangspunkt uden for retsmæglingen.

Hvorledes startes retsmægling?

Retsmægling kan kun finde sted, såfremt parterne i sagen anmoder herom. Der kan således ikke foretages retsmægling, hvis parterne er uenige heri. Det er retten der afgør, om sagen er egnet til retsmægling. Det er ligeledes retten, der udpeger en retsmægler, og denne kan være en dommer, en dommerfuldmægtig eller en retsassessor. Endvidere kan retsmægleren være en advokat, som er antaget af domstolsstyrelsen til at fungere som retsmægler i den pågældende landsretskreds, og denne skal opfylde de samme habilitetskrav, der stilles til en dommer. Retsmægleren har en efteruddannelse bag sig som retsmægler.

Sagens forløb

Udgangspunktet for retsmæglingen er, at parterne bliver rådgivet om, hvorledes sagen forløber, og dernæst redegør parterne for deres opfattelse af sagen, dens problemstillinger og eventuelt forslag til ønske om sagens udfald.

Det er retsmægleren, der i samråd med parterne fastlægger, hvordan sagen skal oplyses under retsmæglingen, herunder ved forklaringer, fremlæggelse af dokumenter m.v.. Parterne skal principielt møde personligt under retsmæglingen, og advokater kan ligeledes deltage i mødet, med mindre der er aftalt andet i forbindelse med fastlæggelsen af de enkelte møder. Det er retsmæglerens opgave at få parterne til selv i videst muligt omfang at deltage i dialogen, således det ikke er parternes advokater, der alene sidder og fører ordet. Retsmægleren har mulighed for at afholde møde med parterne hver for sig.

Afslutning og omkostninger

Retsmægleren kan på hvilket som helst tidspunkt afbryde retsmæglingen, ligesom enhver af parterne har ret hertil, og sagen fortsætter herefter som en retssag. Opnås der derimod enighed om en løsning på konflikten, afsluttes retsmæglingen ved en aftale, der kan fuldbyrdes ligesom en dom, og retssagen kan herefter hæves. Udgifterne til retsmægleren afholdes af statskassen. Herudover er det udgangspunktet for enhver retsmægling, at hver part selv skal bære egne omkostninger i forbindelse med retsmæglingen. Dette gælder uanset, om man har fri proces eller retshjælpsforsikring og uanset, hvordan retsmæglingen falder ud. Har en part fri proces eller retshjælpsforsikring, gælder der særlige regler, som man bør drøfte med sin advokat. Reglerne trådte i kraft den 1. april 2008, og ud fra de erfaringer, man har draget i forbindelse med forsøgsordningerne, skulle der være gode muligheder for, at mange retssager med fordel kan løses gennem retsmægling i stedet for en egentlig dom.